

REFERAT Ø-udvalget d. 03-06-2025

Mødedato Tirsdag d. 03. juni 2025 kl. 20:00

Mødested Teams

Mødedeltagere Anstina Krogh, Anne Møllegaard Mortensen, Flemming Christensen
 , Laura Storm , Eva Terkelsen , Søren Westerskov, Jane Isdal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Postomdeling på øerne.....	4

Punkt 21: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-4-22

Beslutning

Dagsordenen er godkendt.

Punkt 22: Postomdeling på øerne

30.10.30-A00-1-25

Sagsfremstilling

Fra 1. januar 2026 håndterer PostNord ikke længere brevforsendelser. Som en del af Aftale om rammerne for den fremtidige indretning af postsektoren var det forudsat, at staten gennem udbud skulle sikre, at der blev etableret en fælles infrastruktur for distribution til de mindre ø-samfund. Postaftalekredsen har efterfølgende tilsluttet sig, at postbetjening på de mindre øer i stedet skal håndteres via en statslig pulje, som hjemmekommunen kan søge.

Det betyder, at staten lægger op til, at det er den enkelte kommune - i samarbejde med ø-samfundene – der skal tilrettelægge postbetjening på de mindre øer for håndtering af forsendelser reguleret af postloven, dvs. adresserede breve og pakker på op til 20 kg.

Trafikstyrelsen har den 23. maj 2025 offentliggjort den nye pulje til at etablere og opretholde en betryggende postbetjening af de mindre øer i 2. halvår 2025. Orienteringsbrev til kommunerne samt Trafikstyrelsens administrationsgrundlag er vedlagt som *bilag 1*.

Af administrationsgrundlaget fremgår det, at puljen skal understøtte lokale løsninger for posthåndtering og omdeling. Initiativerne kan eksempelvis være:

- Der kan ydes støtte til indretning af en brev- og pakkeshop i eksisterende detailhandel på øen eller i lokaler, som tilvejebringes lokalt og eksempelvis drives af en lokal forening.
- Der kan ydes støtte til initiativer til opsætning og vedligeholdelse af brev- og pakkeanlæg på øen.
- Der kan ydes støtte til lønudgifter til omdeling og afhentning af post, for eksempel hvis en lokal beboer omdeler breve og pakker.

Ø-udvalget skal drøfte opmærksomhedspunkter, ønsker og konkrete ideer til, hvordan postbetjeningen kan tilrettelægges på øerne, herunder forslag til lokale løsninger, som forvaltningen efterfølgende kan arbejde videre med.

Referat:

Afbud fra Søren Westerskov, Lyø

Indledningsvist udtrykker repræsentant fra Lyø utilfredshed med, at dagsordenen til dette ekstraordinære møde først blev sendt til Ø-udvalget mandag d. 2. juni.

Overordnede bekymringer

Ø-udvalget drøfter henvendelsen fra Trafikstyrelsen og kritiserer, at staten lægger så kritisk infrastruktur som postomdeling over til kommunerne. Velfungerende postomdeling er helt afgørende for bosætning og erhverv på øerne. Det er yderst kritisabelt, at det ikke er en permanent ordning, men at der kun kan søges til tre år af gangen. Det giver en masse usikkerhed i forhold til, hvad der så skal ske efter de tre år. I stedet skal der findes en varig løsning. Ø-udvalget opfordrer kommunen til at rejse de mange uafklarede spørgsmål overfor Trafikstyrelsen og fremhæve udfordringerne over for KL.

Nuværende ordninger

De nuværende ordninger på øerne er ret forskellige:

- *Bjørnø: Færgeselskabet har en aftale med PostNord og DAO, hvor skipperen varetager postlevering.*
- *Avernakø: I dag omdeler PostNord - via en samarbejdsaftale med en øboer - post fem dage om ugen, og DAO leverer en gang om ugen. De kan afsende post ved at benytte de eksisterende postkasser og aflevere pakker til posten, der afleverer det på færgen, som så transporterer det til fastlandet, hvor posten afhentes af PostNord.*
- *Lyø: Ovenstående aftale med PostNord betjener også Lyø. DAO sender aviser mv. med færgen syv dage om ugen, som omdeles på øen af en privatperson, som betales af DAO. Når privatpersonen holder ferie mv. lykkes det ofte at finde en anden, der kan omdele aviser mv. Hvis der ikke kan findes en afløser kommer der en DAO-bil over og omdeler.*

Opmærksomhedspunkter og fremadrettede ønsker

- *Generel enighed om, at opsætning af pakke- og brevanlæg på øen ikke er en mulighed. Pakke- og brevanlæg på havnene er alt for udsatte vejrmæssigt, og udvalget har hørt fra mange, at det ikke fungerer i praksis. Det vil heller ikke fungere med brev- og pakkeshop ved købmændene, da mange af borgerne ikke fysisk har mulighed for at afhente posten.*
- *Kommunen skal være opmærksom på, at der er mange ældre borgere, der er fritaget digital post og skal have posten husstandsomdelt.*
- *Ø-udvalget opfordrer til, at Handicaprådet og Eldrerådet inddrage*
- *Der drøftes fordele og ulemper ved en ordning, hvor en lokal beboer omdeler breve og pakker. Ordningen med DAO og lokal omdeler på Lyø fungerer rigtig godt. Nogle af ø-repræsentanterne mener, at vi skal udvise forsigtighed med personafhængige ordninger, hvor vedkommende ikke er direkte ansat af postleverandør. Hvad gør vi f.eks. i mellemprioriteten, hvis postomdeleren siger op og der ikke kan findes en erstatning? Hvis ansvar er det, hvis der sker noget med brevene eller pakkerne på øen? Kan det overhovedet lade sig gøre at finde en lokal, der vil bringe post? Der er mange ubesvarede spørgsmål, som skal adresseres. Ø-udvalget er dog enige om, at det vil være godt, hvis der én person (f.eks. ø-boer) på hver ø, der kan levere pakker og breve på øen og som man også kan aflevere post til. Bjørnø ønsker at fortsætte med at opgaven ligger hos Færgeselskabet (aftale med Bjørnø-Færgen) - og ikke hos en privat-person.*
- *Det er meget vigtigt, at kommunen også fokuserer på afsendelse af post og pakker. Det må aldrig blive sådan, at øboerne skal ind på fastland for at kunne aflevere pakker og breve. På Avernakø er der eksempelvis en virksomhed, der har en webshop og som sender ca. 70 pakker om ugen. Det er helt væsentligt for deres eksistensgrundlag, at de kan sende pakker afsted fem dage om ugen. Særligt vigtigt at der kan sendes pakker afsted om mandagen.*
- *Ordningen skal også være gennemskuelig og synlig for turister, så de kan afsende breve.*
- *Ø-udvalget drøfter hyppighed af modtaget post og afsendelse. Det drøftes, om det vil være nok at kunne modtage tre dage om ugen – men at det af hensyn til erhverv er vigtigt, at der kan afsendes fem dage om ugen. På Lyø ønsker de at fastholde det nuværende serviceniveau.*

Beslutning

Referatet fremgår i naturlig forlængelse af dagsordenspunktet under "sagsfremstilling".

Bilag

Bilag 1. Orienteringsbrev til kommuner mv. om ny pulje samt administrationsgrundlag